

Hırvatistan Sektörel Elektronik Sohbet Toplantısı

Berfu Ceren YILMAZ
Ticaret Müşaviri

SUNUM PLANI

- Hırvatistan Genel Görünümü
- Hırvatistan Dış Ticaret İstatistikleri
- Hırvatistan Dış Ticaret Kırılımı
- Elektronik Sektörü Genel Bilgiler
- Elektronik Sektörü Dış Ticaret Bilgileri
- Elektronik Sektör Özellikleri
- Elektronik Sektörü Özelinde Hırvatistan Pazarı

HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ GENEL GÖRÜNÜM

Başkent: Zagrep

GSYİH: 58.3 milyar Avro
(2021)

AB Üyeliği: 01.07.2013

Dil: Hırvatça

KBGSYH: 14.726
Avro(2021)

Avro'ya Geçiş: 01.01.2023

Nüfus: 3.87 milyon

Büyüme Oranı: %6.3
(2022)

Schengen: 01.01.2023

Yüzölçümü: 56.584 km²

İşsizlik Oranı: %6.1
(2023-4)

Asgari Ücret: 700
Avro(brüt)

LOJİSTİK

9
6
4

Havalimanı
Liman
Nehir Limanı

- ✓ 3 PAN- AVRUPA Uluslararası Koridoru Hırvatistan'dan geçmektedir.
- ✓ 26.959 km (1,310 km otoyol) karayolu bulunmaktadır.
- ✓ 1,2 ve 3 saat uzaklıkta tüm Avrupa Başkentlerine ulaşım sağlanabilir.

13 / 141

Dünya Ekonomik Forumu
Küresel Rekabetçilik
Raporuna göre Hırvatistan
2019 yılında yol altyapı
kalitesinde 13. sırada yer
almıştır.

3 H

2 H

1 H

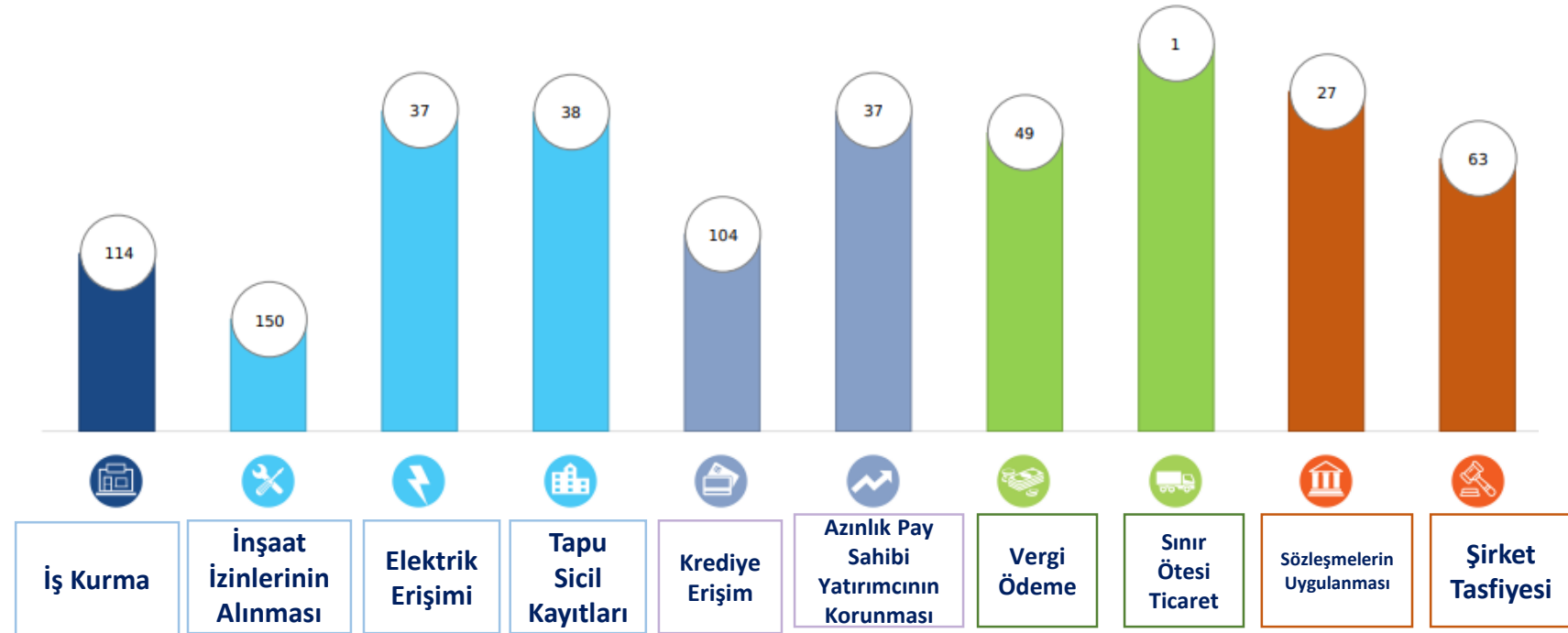
REKABETÇİLİK

The Swiss Institute for Management Development (IMD) Rekabetçilik Endeksi çalışmasında bir önceki yıla göre 13 sıra yükselerek 46. sırada yer aldı . (2022)

Raporda belirtilen avantajlar :

- Yüksek vasıflı işgücü
- Eğitim sisteminin kalitesi
- Güvenilir altyapı
- Finansmana iyi erişim
- Yüksek seviyede maliyet rekabetçiliği

Dünya Bankası İş yapma Kolaylığı Raporunda Hırvatistan bir önceki yıla göre 7 sıra yükselerek 51. Sırada yer almıştır. (2020)

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

HİRVATİSTAN DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ (milyar \$)

	2020	2021	2022
İHRACAT	17.0	21.8	25.2
İTHALAT	26.1	33.7	43.8
HACİM	43.1	55.6	69.0
DENGE	-9.1	-11.9	-18.6

Kaynak: Trademap

TÜRKİYE- HİRVATİSTAN DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ (milyon \$)

	2020	2021	2022
İHRACAT	390.5	500.9	712.6
İTHALAT	241.3	388.5	439.8
HACİM	631.8	889.4	1.152.4
DENGE	149.1	112.4	272.8

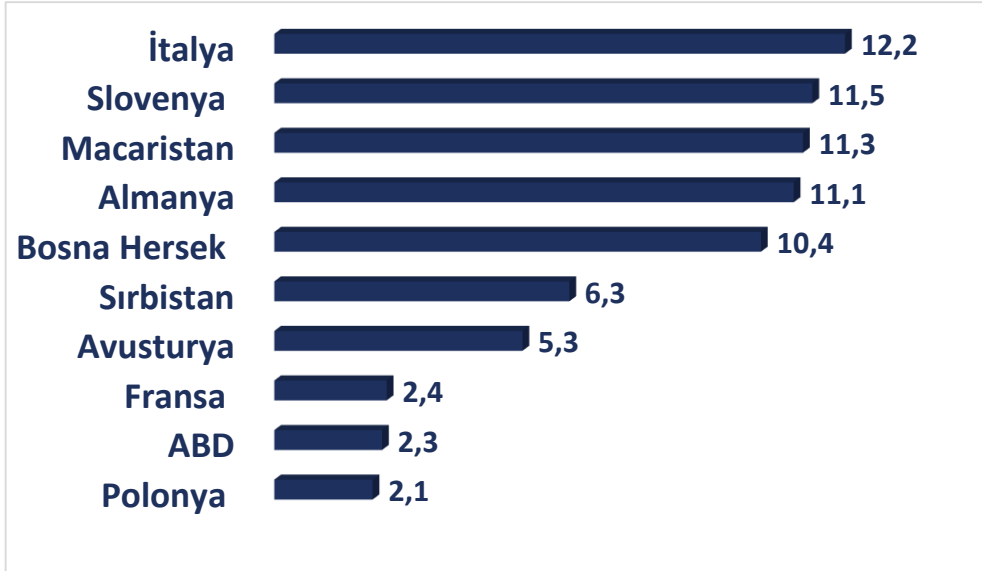
Kaynak: TÜİK

HIRVATİSTAN DIŞ TİCARET KIRILIMI ÜLKE

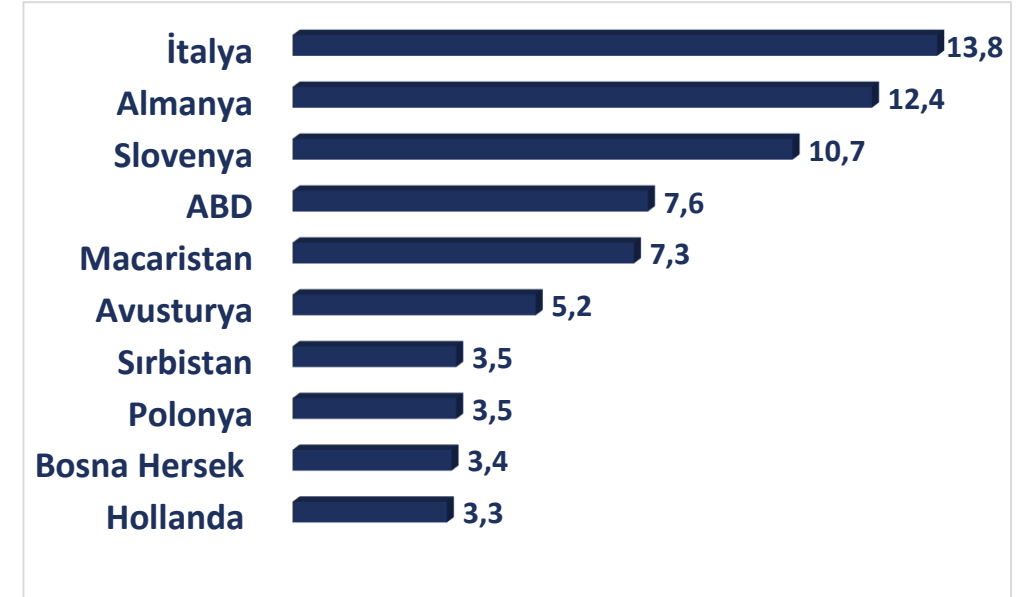
İHRACATTA İLK 10 ÜLKE

Kaynak: Trademap

- AB ülkeleri ile ihracat çok yoğun (pay yaklaşık %70)
- 2018 yılında Türkiye 26. sırada payı %0,7 iken 2022 yılında Türkiye 13. sırada payı %1,5

İTHALATTA İLK 10 ÜLKE

Kaynak: Trademap

- AB ülkeleri ile ithalat çok yoğun (pay %70,3)
- 2018 yılında Türkiye 19. sırada payı %1,4 iken 2022 yılında Türkiye 18. sırada, Payı %1,5

HIRVATİSTAN DIŞ TİCARET KIRILIMI-ÜRÜN GRUBU

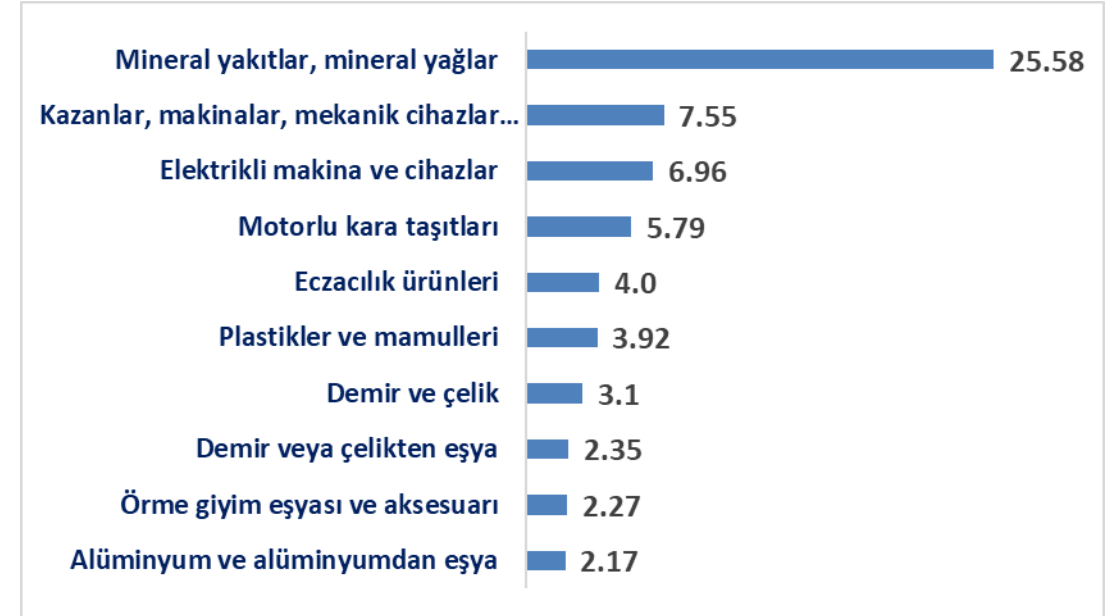
İHRACATTA İLK 10 ÜRÜN GRUBU

Kaynak: Trademap

- İlk 10 ürün grubunun toplam ihracattaki payı % 59,04

İTHALATTA İLK 10 ÜRÜN GRUBU

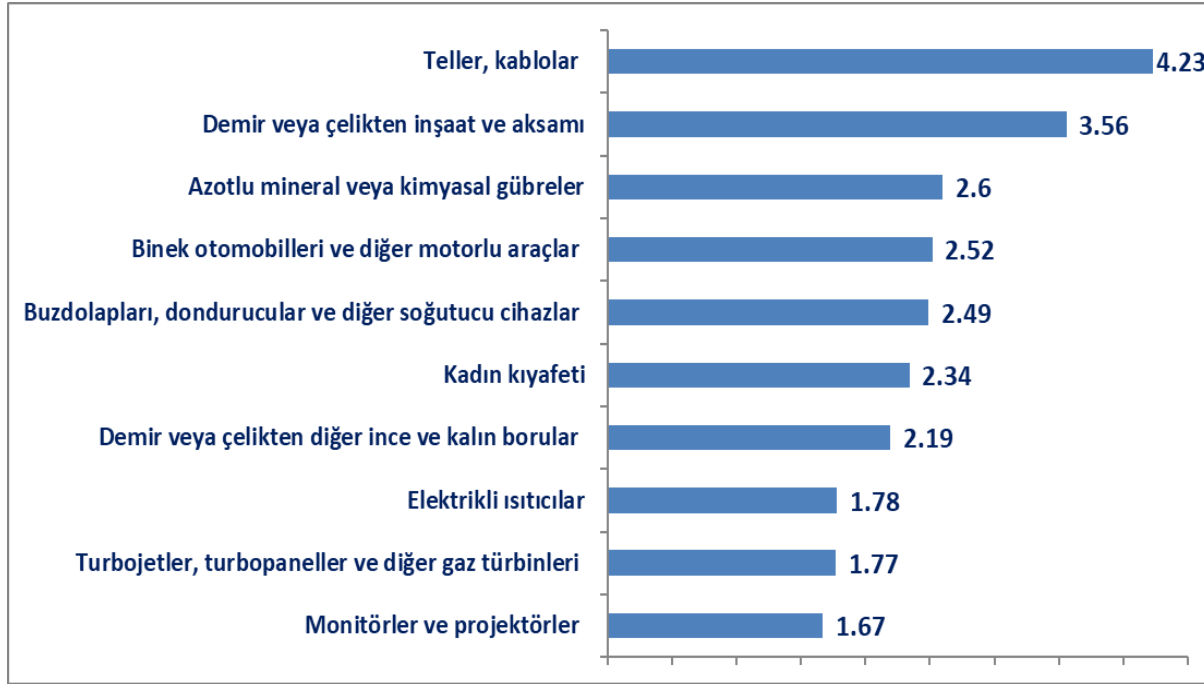
Kaynak: Trademap

- İlk 10 ürün grubunun toplam ithalattaki payı %63,7

HIRVATİSTAN-TÜRKİYE İTHALAT ÜRÜN KIRILIMI

İTHALATTA İLK 10 ÜRÜN GRUBU

Hırvatistan'ın Türkiye'den İthalatında Elektronik Grubunda yer alan

- Teller, kablolar
- Buzdolabı, dondurucular
- Elektrikli ısıtıcılar
- Turbojetler, turbopaneller ve diğer gaz türbinleri
- Monitörler ve projektörler

%12

Kaynak: Trademap

ELEKTRONİK SEKTÖR

ELEKTRONİK

TELEKOMÜNİKASYON ALT SEKTÖRÜ

TÜKETİCİ ELEKTRONİĞİ ALT SEKTÖRÜ

BİLGİSAYAR CİHAZLARI ALT SEKTÖRÜ

ASKERİ ELEKTRONİK ALT SEKTÖRÜ

PROFOSYONEL VE ENDÜSTRİYEL CİHAZLAR ALT SEKTÖRÜ

ELEKTRONİK BİLEŞENLER ALT SEKTÖRÜ

SEKTÖRE ÖZGÜ FARKLILIKLAR

— Güçlü küresel talep,
Teknolojik gelişime ve ilerlemenin hızı ile sektör tarafından
üretilen ürün yelpazesinde yüksek ilişki

Tüketici bilinç düzeyi yüksek —

— Alt kırılım bazında kısa ya da uzun yaşam
döngüsü

Rekabet yoğun —

— Sektördeki işgücü kalifikasyonu diğer
sektörlerden çok daha yüksek

Tüketici elektroniğinde e-ticaretin payı diğer
sektörlerden daha hızlı artmakta —

— Üniversite- sanayi işbirliği , endüstri içi ticaret,
diğer sektörlerle göre daha yüksek

Sektör her yaş grubuna hitap etmekte ve ona
göre ürün çıkarmakta —

SEKTÖR DIŞ TİCARET BİLGİLERİ

	Hırvatistan'ın Tüm Dünyadan İthalatı				Hırvatistan'ın Türkiye'den İthalatı				Türkiye'nin Payı %
	2020	2021	2022	% Değişim 2022-2021	2020	2021	2022	% Değişim 2022-2021	2022
Beyaz Eşya	180,400	225,603	240,238	6.5	26,965	34,045	28,638	-15.9	11.9
Kahverengi eşya	225,331	268,835	248,748	-7.5	14,847	19,223	11,247	-41.5	4.5
Elektrikli Küçük Ev Aletleri	226,010	279,308	284,344	1.8	10,591	14,343	12,307	-14.2	4.3
Elektrikli Makineler ve Enerji Grubu	919,161	1,410,672	2,817,158	99.7	9,113	11,195	35,532	217.4	1.3
Elektrikli Şalt Cihazları ve Panoları	256,818	322,297	357,834	11.0	3,871	3,723	4,669	25.4	1.3

%16,4

%20,7

Kaynak: Trademap

- Beyaz Eşya Grubu ithalatında Çin (%30,7), Slovenya (%19,4), Türkiye, İtalya (%10,3)ve Polonya (%7) ilk 5'te yer almaktadır.
- Kahverengi Eşya ithalatında ise Slovakya (%27,2), Macaristan(%23,2), Slovenya (% 10,3), Hollanda (%9), Çin (%5,6), ilk 5'te yer almaktadır. Türkiye 7. sıradadır.
- Elektrikli Küçük Ev Aletleri ithalatında ise Almanya (%19,6), Çin (%18,6), Slovenya (%15,9), İtalya (%10,1), Slovakya(%6,2) ilk 5'te yer almaktadır. Türkiye 6. sıradadır.

SEKTÖR DIŞ TİCARET BİLGİLERİ

	Hırvatistan'ın Tüm Dünyadan İthalatı				Hırvatistan'ın Türkiye'den İthalatı				Türkiye'nin Payı %
	2020	2021	2022	% Değişim 2022-2021	2020	2021	2022	% Değişim 2022-2021	2022
Aydınlatma	136,747	151,592	159,036	4.9	534	689	916	32.9	0.6
Ölçüm ve gösterge cihazları	215,322	236,536	247,953	4.8	925	1,142	957	-16.2	0.4
Ses ve Görüntü Cihazları	153,468	164,933	157,873	-4.3	584	662	254	-61.6	0.2
Bileşenler, Entegre Devreler ve Diğer Makinalar	263,844	449,022	595,176	32.5	271	655	778	18.8	0.1
Optik Alet ve Cihazlar	69,845	82,451	82,130	-0.4	23	11	76	590.9	0.1
Tıbbi Cihazlar	286,549	334,499	356,318	6.5	171	378	318	-15.9	0.1

Kaynak: Trademap

- **Aydınlatma Cihazlarında Çin (%16,5)**
- **Ölçüm ve Gösterge Cihazlarında Almanya (%27,8)**
- **Ses ve Görüntü Cihazlarında Almanya (%18,9)**
- **Bileşenler ve Entegre Devreler Grubunda Çin (%42,9),**
- **Optik Alet ve Cihazlarda İtalya (% 28,1)**
- **Tıbbi Cihazlarda Almanya (%25,7) ile 1. sıradadır.**

SEKTÖR DIŞ TİCARET BİLGİLERİ

	Hırvatistan'ın Tüm Dünyadan İthalatı				Hırvatistan'ın Türkiye'den İthalatı				Türkiye'nin Payı %
	2020	2021	2022	% Değişim 2022-2021	2020	2021	2022	% Değişim 2022-2021	2022
Haberleşme Cihazları	500,921	578,458	579,650	0.2	52	100	88	-12.0	0.02
Bilişim Cihazları	368,824	396,787	407,656	2.7	140	227	163	-28.2	0.04
Yazılım	33,829	30,175	25,779	-14.6	1	3	1	-66.7	0.00

Kaynak: Trademap

- Haberleşme Cihazlarında Slovakya (%24,3)
- Bilişim Cihazlarında Hollanda (%25,3)
- Yazılım ithalatında ise Almanya (%23,8) ile 1. sıradadır.

Elektrikli Makineler ve Kablolar

- 85.44 İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler
- 85.16 Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar

Elektronik

- 85.28 Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları

Optik, fotoğraf, ölçü tıbbi alet ve cihazlar

- 90.18 Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan cihazlar

Makinalar, mekanik cihazlar ve aletler

- 84.15 Klima cihazları

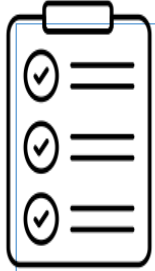
HIRVATISTAN- ELEKTRONİK SEKTÖR

Piyasa talebine yanıt olarak Hırvatistan, şirketlerin daha çevik ve piyasa dalgalanmalarına karşı duyarlı olmalarını sağlayan hibeler ve çeşitli finansal araçlar yoluyla bu sektöre önemli miktarda AB fonu yatırıyor.

Siemens, ABB, Koncar, SELK, HSTek elektronik alanında faaliyet gösteren firmalardan bazılarıdır. Üretim noktasında genellikle yabancı şirketler olsa da son yıllarda yerli girişimler artmaktadır.

Ürün ihracında ya da üretiminde üretici, yetkili temsilci, satıcı ve kullanıcının bazı hak ve sorumlulukları AB standardizasyonları ile belirlenmiştir.

Katma değerli ürün ihracatında ilk sıralarda elektronik ve optik ürünler imaları yer almaktadır. Sektör istihdamı artmakta ve girdi ihtiyacı da artmaktadır.

Beyaz ve Kahverengi Eşya ile elektronik küçük ev aletlerinde ülkemizin Hırvatistan'a yoğun ihracatı vardır, ilgili fasıllar ve diğer fasıllarda daha yoğun ticari ilişki tesis edilebilir.

Bu alanda genellikle ortalama maaş yaklaşık 1200 avro seviyesindedir. Teknik üniversite kapasitesi oldukça yüksek olan ülkede üniversite- üretim işbirliği yüksektir.

HIRVATİSTAN SWOT ANALİZİ

- AB Ülkesi, düzenlemeler ve standartlar uyumlu
- Coğrafi yakınlık
- Gelişmiş karayolu ağı
- Satın alma gücü ve kalite bilinci
- Birçok üründe net ithalatçı
- Avrupa pazarına geçiş ülkesi
- Olumlu Türkiye imajı

- Bürokrasinin ağır işlemesi
- Yüksek vergi oranları
- Hukuk sisteminin ağır işlemesi
- Uzayan İhale Süreçleri
- Vize Gerekliliği
- Çalışma izni teminindeki süreç

- AB Fonları
- Altyapı yatırımları ihtiyacı
- Modernizasyon ihtiyacı (limanlar, sanayi tesisleri)
- Turizm yatırımları

- Alman, Avusturya, İtalyan markalarının hakim durumu
- AB pazarına bağımlılık
- Turizm sektörüne bağımlılık

Güçlü Yanlar

Zayıf Yanlar

Fırsatlar

Tehditler

PAZARA GİRİŞ KANALLARI

Pazara Giriş ve Pazarda Tutunma

- Yerinde Pazar Araştırması
- İthalatçı Firmaların Tespiti, İş Geliştirme Çalışmaları ve Ziyaretler
- Uzman-Güvenilir Acenta/Distribütör Bulunması
- Satış Sonrası Hizmet, Yedek Parça Temini ve Hizmeti Yapacak Kalifiye İşgücünün Sağlanması
- Uygun Fiyatlandırma Politikası Yürütülmesi
- Kaliteli Ürün Temini,
- Alıcı ile Yakın Temas,
- Ürün Tutundurma/Pazarlama Ve Tanıtım Faaliyetleri,
- Müşavirlik ile Yakın Temas

Kamu Alımlarının Takibi

- Kamu Kurum ve Kuruluşları ortak bir platform üzerinden ilana çıkmaktadır.
- Dokümanların tümü Hırvatça hazırlandığından Yerel bir firma işbirliği faydalı olabilir.

FAYDALI LİNKLER

Kolay İhracat Platformu
www.kolayihracat.gov.tr

KOLAY İHRACAT
PLATFORMU

İhracat Destekleri
www.kolaydestek.gov.tr

Müşavire Danışın
musaviredanisin.ticaret.gov.tr/

TARIC: https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

Kamu İhale Sayfası: <https://eojn.nn.hr/Oglasnik/>

Maliye Bakanlığı Gümrük İdaresi: <https://carina.gov.hr/en/>

Maliye Bakanlığı Vergi İdaresi: <https://www.porezna-uprava.hr/en/Pages/default.aspx>

Ekonomi Bakanlığı Yatırım Destek Birimi: <https://investcroatia.gov.hr/en/>

Hırvatistan Ekonomi Odası: <https://www.hgk.hr/>

Zagreb Fuarçılık: <https://www.zv.hr/en>

Yatırım Fırsatları Kataloğu: https://investcroatia.gov.hr/wp-content/uploads/2019/05/Invest_Croatia_web_2021.pdf

Enerji Piyasası Operatörü: <https://www.hrote.hr/en>

TEŞEKKÜR EDERİZ